

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๔๓/๒๕๖๓

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๓๔/๒๕๖๓

วันที่ ๑๗ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { นายชัยณรงค์ ปริญาณัญญ์ ที่ ๑ ผู้ร้อง
นางสาวสุตาพร อรุณวรากรณ์ ที่ ๒ ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นายชัยณรงค์ ปริญาณัญญ์ และนางสาวสุตาพร อรุณวรากรณ์ (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายชัยณรงค์ ปริญาณัญญ์ (ผู้ร้องที่ ๑) และนางสาวสุตาพร อรุณวรากรณ์ (ผู้ร้องที่ ๒) กล่าวอ้างว่าผู้ร้องทั้งสองเป็นโจทก์ฟ้องนางชิตชม ปริญาณัญญ์ กับพวกรวม ๔ คน เป็นจำเลยในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๑๐๒๖/๒๕๖๒ ต่อศาลจังหวัด นครสวรรค์ ฐานความผิดข้อหาร่วมกันเบิกความเท็จในการพิจารณาคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๑๒๔๗/๒๕๕๒ ในชั้นไต่สวนมูลฟ้อง ศาลจังหวัดนครสวรรค์มีคำพิพากษายกฟ้องเนื่องจากคดีโจทก์ขาดอายุความ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๓) สิทธิในการนำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์เป็นอันระงับ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๖) เพราะผู้ร้องที่ ๑ มิได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมายังศาลภายในอายุความ ๑๐ ปี นับแต่วันที่กล่าวหาว่าจำเลยทั้งสี่กระทำความผิด ผู้ร้องที่ ๑ อุทธรณ์คำพิพากษา คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ ภาค ๖

- ๒ -

ผู้ร้องทั้งสองเห็นว่าในคดีที่ราษฎรเป็นโจทก์ฟ้องคดีเอง ศาลต้องมีคำสั่งว่าคดีโจทก์มีมูลในชั้นไต่สวนมูลฟ้องเสียก่อน จึงจะถือว่าได้ตัวผู้กระทำความผิดมายังศาลแล้ว และจะคำนวณนับอายุความว่าคดีอายุดังกล่าวขาดอายุความหรือไม่ เมื่อพิจารณาประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ แล้ว การใช้เวลาในการไต่สวนมูลฟ้องแต่ละคดีนับแต่วันฟ้องจนถึงวันที่ศาลมีคำสั่งว่าคดีมีมูลหรือไม่ ใช้ระยะเวลาไม่เท่ากัน คดีอาญาที่ราษฎรเป็นโจทก์ฟ้องต้องคำนวณเวลาเริ่มฟ้องคดีโดยต้องใช้เวลาในช่วงไต่สวนมูลฟ้องจนถึงเวลาที่ศาลมีคำสั่งคดีมีมูลนับเป็นเวลาเริ่มฟ้องคดีจึงจะทำให้คดีไม่ขาดอายุความ แต่คดีอาญาที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์กลับได้ระยะเวลาของการยื่นฟ้องคดีเต็มตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ ถือเป็นกรณีข้อยกเว้นในการฟ้องคดีอาญาของผู้ร้องทั้งสองที่ราษฎรเป็นโจทก์ฟ้องคดีเอง ดังนั้น ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๖ เนื่องจากเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีลักษณะไม่ใช่บังคับเป็นการทั่วไป ไม่สามารถใช้ได้ทุกกรณี และไม่มีความเท่าเทียมกัน ใช้บังคับมิได้ตามมาตรา ๕

ผู้ร้องทั้งสองยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่องเนื่องจากเป็นกรณีที่ศาลจังหวัดนครสวรรค์มีคำพิพากษาแล้ว และผู้ร้องที่ ๑ ยื่นอุทธรณ์ในประเด็นเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ ศาลจังหวัดนครสวรรค์รับอุทธรณ์ของผู้ร้องที่ ๑ ไว้แล้ว ดังนั้น กรณีตามคำร้องนี้จึงเป็นเรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือเรื่องที่ศาลมีคำพิพากษาแล้ว ไม่อยู่ในอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดิน

ผู้ร้องทั้งสองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ว่า ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องทั้งสองต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้

- ๓ -

อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ทราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่า เป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” มาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐ และต้องมีใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ... (๔) เรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิพากษาพิพาทคดีของศาลอื่น หรือเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว ...” และมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับมาตรา ๔๗ ผู้ใดถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ ถ้าผู้นั้นเห็นว่าการละเมิดนั้นเป็นผลจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ให้ยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลพร้อมด้วยความเห็นภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องจากผู้ร้อง โดยให้ผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ร้องทราบภายในสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว” วรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่ง หรือไม่ยื่นคำร้องภายในกำหนดเวลาดตามวรรคหนึ่ง ผู้ถูกละเมิดมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลได้” และวรรคสี่ บัญญัติว่า “ให้นำความในมาตรา ๔๖ วรรคสองและวรรคสามมาใช้บังคับแก่การยื่นและการพิจารณาคำร้องตามมาตรา ๓๖ ด้วยโดยอนุโลม”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องทั้งสองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ และการตรากฎหมายและการประกาศใช้ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ ขัดกับหลักนิติธรรมตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ เนื่องจากในคดีอาญาที่ราษฎรเป็นโจทก์ การฟ้องต้องคำนวณเวลาเริ่มฟ้องคดีโดยต้องเมื่อเวลาในช่วงไต่สวนมูลฟ้องจนถึงเวลาที่ศาลมีคำสั่งว่าคดีมีมูลนับเป็นเวลาเริ่ม

- ๔ -

ฟ้องคดีจึงจะทำให้คดีที่ฟ้องไม่ขาดอายุความ ซึ่งแตกต่างจากคดีอาญาที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ พนักงานอัยการกลับมีระยะเวลาการยื่นฟ้องคดีตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ เป็นการลิดรอนสิทธิในการฟ้องคดีอาญาของผู้ร้องทั้งสองและประชาชนที่เป็นโจทก์ฟ้องคดีเอง ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีลักษณะใช้บังคับไม่เป็นการทั่วไป และไม่เท่าเทียมกัน ใช้บังคับมิได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ นั้น ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๘ ประกอบมาตรา ๔๗ แม้ผู้ร้องจะยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่อง อันทำให้ผู้ร้องทั้งสองมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ก็ตาม แต่ข้อเท็จจริงตามคำร้องปรากฏว่าคดีนี้เป็นเรื่องที่อยู่ในระหว่างการอุทธรณ์คำพิพากษา จึงเป็นเรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอื่น ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๔) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องทั้งสองไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

- ๕ -

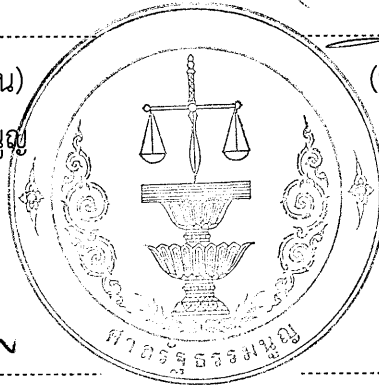
(คำสั่งที่ ๔๓/๒๕๖๓)

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจिरินดี หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนattel เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ